

SZILÁGYOSOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyiltár soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Éljünk olcsóbban!

Hiszen élnénk mi olcsóbban, csak lehetne. De minden drága. A családnak adott konyhapénz egyre kevesebb. Növekszik, nagyobbodik mindennek az ára. Az élelmiszer 10 év alatt 60%-al lett drágább. Az egész világra kiterjedt áremelkedési tendenciával állunk szemben, és tudtunkkal a bajor asszonyok egyesültek, hogy a piac elviselhetetlen drágaságának hadat üzenjenek. Őket utánozták az osztrák gazdasszonyok és most minálunk Budapesten van megalakulóban a piaci drágaság elleni asszonyliga szervezése. Aminthogy a piaci drágaság kérdése első sorban a háziasszonyokat érdekli. Hiszen a kenyérkereső, kenyérkereseti viszonyai szerint átadja feleségének a konyhapénzt, ez bizony egy fix összeg, melyből néhány év előtt még a háztartás költségeit fedezni lehetett, — de ma, az árucikkek megdrágulása következtében, éppen a gazdasszony szenved sulyos gondokat, hogyan lássa el családját, mit adjon annyi éhes száznak és hogyan lehet a konyhapénz fix összegből egy hónapon át kijönni?

És mivel a hatóság nembánomsággal kezeli ezt a nagy kérdést, társadalmi ténnyé kell vinni az ellene való küzdelmet. Mi arra buzdítjuk gazdasszonyainkat, hogy meg se várva a budapesti gazdasszonyok szervezését, egyenesen a viszonyainknak megfelelő módon indítsuk meg szintén a

piaci drágaság ellen a harcot. Bizonyos, hogy egyértelmű elhatározás mellett győzni fogunk. Hiszen van is már rá példa. Makó városa a felállított hatósági husszékkel rövid egy hónap alatt 35%-al enyhítette a husárakat. Természetes, hogy a gazdasszonyok küzdelme egymagában sikerre nem vezethet. A hatóságnak segítségére szükség van. Mi úgy gondoljuk a kérdést megindítani, hogy a hatóság hívjon össze a társadalom minden osztályából gazdasszonyokat. Ez nem exkluzív társadalmi kérdés, itten külön-külön a társadalmi osztályok nem helyezkedhetnek el: ez a kérdés egyaránt érdekli az urnőt, az iparos asszonyt és a polgár feleségét. Minden társadalmi körre ki kell terjedni ennek a mozgalomnak, csak akkor lehet üdvös sikere. A hatóság által összehívott háziasszonyi értekezleten tájékozást kapna, micsoda helyi bajok vannak piacainkon és miért van az, hogy bár a termelő olcsón adja árúit, a közvetítő kereskedelem tulkapása következtében az élelmiszerek szörnyű drágák. Mihelyt konzultálva van a betegség, a gyógyítás annál könnyebb. Ha a háziasszonyok ligája egybehoz minden rangú elemet városunkban és megyénkben, akkor a városi képviselők sürgősen foglalkozni fognak azokkal a hatósági intézkedésekkel, a melyek a piaci árak olcsóbbodására vezetnek. Ha minden képviselő felesége lelkes tagja lesz a ligának, — szeretnők látni azt a hatóságot, a mely ellenállani tudjon az áram-

latnak, mely a kényelmes semmittevésből kiköpkenti a magisztrátust és a piaci drágaság elleni küzdelemben a ránéző hatósági feladatokat ne teljesítse sürgősen és erőlyesen. Aztán miért ne lehetne a városi statutumokkal, piaci rendszabályokkal az egyes élelmiszerek árát megszabni? Makón két hónapig tartott a hatósági husszék üzeme és az ott kimért olcsó hus a két hónapi küzdelem után szabályozta az árakat. Mészárosok és hentesek a hatósági husszék megszüntetése ellenében, készségesen belementek abba, hogy az árak hatóságilag állapíttassanak meg.

Kezünkben van a drágaságelleni küzdelem biztos győzelme, csak ne élhetetlenkedjünk, hanem szervezkedjünk. A háziasszonyok helyi szervezete még másra is jó lesz, arra, hogy a piaci mizériák orvosoltassanak. Az bizonyos, hogy ha tanácsunkat olvasóink megfogadják, legalább egy negyedével olcsóbbá tehetik háztartásukat, mint a milyen ma. Sok ember hitványabban táplálkozik a piaci drágaság következtében. A silány táplálkozással ajtót nyit a különféle betegségeknek. Nagy nemzeti érdekét érint ez a helyi, vagy helyesebben országos seb végleges behegészítése.

Nem tudjuk elég lelkes szóval gazdasszonyainkat a tett, a cselekvés mezejére hívni. Ne várjuk meg a pesti háziasszonyok szervezkedését. Szervezkedjünk mi külön és pedig a magunk piaci élelmiszerének olcsóbbítására, és a piaci mizériák

Vass Mihály jó napja.

Vass Mihály, az óriás termetű fiákeres, káromkodva gyűrte neki kalapját az időnek. Csorgott a mennyei ló lefele fakószőrű süvegén, állt a bak hádján, hogy leszaladjon róla a víz. Az eső egész nap esett; s még nem ütötte egy árva garas sem a markát, pedig az idő már öregedőre járt.

Előtte Hajdu barátom állt a sorban; kétlovas. Apró, kis hőrség-ember, a kinek soha nem feslett el a jókedve. A satykos időben is volt lelke szóba állani két levitézlett lovával; az egyiket Tündérnek hívta, a másikat Villámnak. Patkós csizmájával ott haptoppolt a deszka-csipőjű állatok előtt; meg-megsimogatta hideg orrcimpájukat.

— Hej, Tündér paripám, hej, Villám csikóm! Nagyon ránkderítette az Atya ezt a mai napot. Azunk-fázunk, éjszakázunk, kebelünkön a kenyerünk, hátunkon a házunk.

A két öreg jószág nagyokat köhögött a figurás beszédre. Egy kicsit beléjük esett a keh. De igen jóerkölcsű állatok voltak. Hajdu barátom így szokta őket dicsérgetni: „Az én csikóim soha nem nézik az ut szélességét, csak a hosszát.”

Mikor a lovait már eléggé szórakoztatta, a magában füstölő Vass Mihályhoz fordult a kis hőrség-ember. Tizenöt évvel idősebb volt a

morcos magyarnál, de azért bátyámnak szólította:

— Mihály bátyám, odafönn, Pest-Budán mégis csak fáinabb az élet. Azt mondják, hogy ott a fiákeresek is figaróban járnak. A lovak nem is zabbal élnek, hanem lebbencs-levelessel. Kánikulában meg szalmakalapot hordanak. Ajnye, be jó világ lehet arra.

Hajdu barátom tudta azt, hogy Vass Mihálynak egyetlenegy fia odafönn tanul Budapesten. Doktornak készül, már ötödik esztendeje. Nagy port vert föl ez annak idején a fiákeres-céhben. Sokan rosszalották a dolgot: mit akar egy rongyos bérkocsis a fiával? Urat akar belőle faragni? Hagyjuk el már azt a szegénységet. A ki magasra hág, nagyot talál esni. De Vass Mihály nem az az ember volt, a kit egy fütytyentésre ki lehet fordítani a sarkából. Ha van esze a kölyköknek: tanuljon. Legyen külömb ember az apjánál. Oda se hederített a világnak.

Most sem válaszolt a Hajdu barátom piszkálgatására; pedig jól tudta, mi szurja az öreg oldalát. A doktorról szeretne valamit hallani. Hanem abból nem eszik. Ránézett a toronyórára, látta, hogy hétre jár, napos volt a vasútnál, ki kell hajtani az állomásra. Mindjárt itt lesz a pesti gyors. Hátha akad valami.

Közzévágott az egy lónak és most vágatást a nagy állomásig. Az ő lovának még nem volt pókos a lába. Nyargalt, mint az ítélet.

Hajdu barátom szörnyűlködve nézett utána:

— Hej, tán örökölte ez a lovát, hogy ugy kiméli!

Maga is bakra pattant és addig beszélt a Villámnak, míg megindította az öreg bákát. A Tündér éppen aludt, mikor inába döccent az induló kocsi; felnézett busan, egyet köhögött és ő is úgy tett, mintha menne.

Vass Mihály türelmetlenül várta odakünn, míg rákerül a sor. Az előttevalók mind kaptak vendéget. Hanem, keserves nap keserves szerencséje, az ő kocsija itt is üresen maradt. Egy kacskanyirgós miatyánkot eresztett a magasságos semmiségbe, odacsapott hittyes lova vékonyához, a finom kis állat megugrott, s kikanyarodott az állásból.

— Megyek haza, aludni, — zörömbölt Vass Mihályban a keserűség.

Ekkor harsan fel egy hordár kiáltása:

— Egylovas! Hé!

— Na, a szerelmes Jézusát. Kicsoda kinlódik még ott?

Odafordítja lovát a kijáró elébe; a hordár egy hatalmas, zöld ládát erőlködik föl a bakra, Vass Mihály nézi, nézi; milyen ismerős ez a pántos alkotmány.

Nem ér rá tovább töprengeni, mert egy széles vállú fiatal ur szalad a kocsi felé. Föl akar ugrani: de nem ugrik föl, hanem kitarja két hatalmas karját, azután összecsapja és megragadja vele az óriás kocsist; kis hiba, hogy le nem rántja a bakról:

— Édesapám! Hahó! én vagyok!

Vass Mihály alig ismer rá: az ő nagy fia,

megszüntetésére. Három lelkes urnő elég, hogy talpra álljon városunk minden háziasszonya. Vajjon akad-e városunkban három lelkes urnő, aki a köznek ezt a nagy kérdését meleg szívvvel oltalmába fogadja a maga és lakostársai javára?

Kíváncsian nézzük, akad-e ilyen három lelkes urnő a mi városunkban? Az akció minden fázisáról lapunk a legkészségebben ad hírt és szolgálja ezt a nagy közérdeket.

Pártszerveszkedés.

Az országgyűlési képviselők megbízása vége felé közeledik. Nagyon elérkezett tehát az ideje annak, hogy az elkövetkező képviselőválasztásra a szilágyosomlyói függetlenségi párt vezetősége, az erre is megbízatást nyert végrehajtó bizottság a szükséges előkészületeket tegye. Mert késő akkor látni a párt szervezése után, mikor már a működésnek, a tetteknek elérkezik az ideje.

A szilágyosomlyói választókerület választópolgárai nagyon csekély számu — alig egy néhány — választó kivételével benső meggyőződésükben a függetlenségi párthoz tartoznak. Ezt bizonyítja az a tény, hogy az ugynevezett hatvanhetes pártnak, — neveztek régen azt akár Deákpártnak, akár szabadelvű pártnak, akár legújabbban nemzeti munkapártnak — zászlója alá ez a mi választópolgárságunk soha nem tömörült.

Tettek ugyan kísérletet nem a politikai meggyőződés férfiai, hanem felsőbb parancsszóra a hatalom emberei már több ízben arra, hogy itt, a mi törzsközségi függetlenségi kerületünkben is hatvanhetes

alapon álló pártot szervezzenek, de ezek a kísérletek általán véve fiaskót eredményeztek. Az 1848-as függetlenségi politikai pártállással ellentétes politikai pártalakulás a mi kerületünkben meg nem erősödhetett, elannyira, hogy a közelebbi képviselőválasztások alkalmával már csak is arról lehetett szó, hogy a negyvennyolcas függetlenségi pártoknak melyikéhez csatlakozunk. Hiszen, mint ezt már elég hiteles helyről került s a fővárosi lapokban közölve lett levélből is tudjuk, a kormánypárt matadorai nem kaptak kerületünkben egyetlen embert, akinek kezéhez a választási költségekre — ne mondjuk vesztegetésnek — szánt ezer meg ezer koronákat elküldhették volna, nem-hogy pártalakításra mertek is volna gondolni.

Ez a nagy biztonságérzet az okozója annak, hogy a függetlenségi párt a mi választókerületünkben máig sincsen olyan organikusan szervezve, mint kellene és ahogy azt más választókerületekben tapasztalhatjuk. Elbiztuk magunkat, azt tartván, hogy nálunk ugyanis mindenki függetlenségi, hát nincs szükségünk a nagy szervezkedésre.

A politikai láthatáron olyan jelenségek mutatkoznak, amelyek minden igaz magyar-nak, aki a függetlenségi párthoz tartozik, azt parancsolják, hogy résen lengyen, mert nagy megpróbáltatások következnek. Már hallhatjuk a szirénhangokat, amelyek minden földi jóval biztatón csábítják a polgárságot a nemzeti munkapárt zászlói alá. Már szinte hallhatjuk a Judás-pénzek csörgését, amely „feszítsd meg“-re biztatják a gazdasági válság, a nincstelenség nyomorúságában vergődő választópolgárság ezreit és sópénzzel igéri kikövezni a választóurnához vezető utat.

Aláírási ivateket hordoznak, amelyekkel

toborzák s munkapárt megalakítására vállalkozó választókat.

Igaz ugyan, hogy ezeken az aláírási ivateken még eddig mindössze csak 12 — olvasd tizenkettő — választópolgár jelentkezett a munkapártba való belépésre: Kálló Gyula, Roszi Vilmos, Tankó Károly és Szabó Miklós közöttük a legnevezetesebbek, kiknek szereplését a közelmúlt választási mozgalmából ismerjük, — úgy hogy a múlt hó 26-ikára tervezett alakuló gyűlés megtartható nem volt, — de azért nem kell elbizni magunkat. Addig szervezzük és rendezzük a függetlenségi pártot, amíg nem késő.

Könnyű volt a magyar haza függetlenségének, szabadságának szent eszméivel a függetlenségi párt zászlói alá gyűjteni a gazdasági jólétben, meglegedésben levő polgárságot, — de hogy lehessen gátat vetni annak, hogy a gazdasági válságban nyomorgó, pénzéhes nép ne toluljon a husos fazakak köré!

Ehez önfeláldozó hazafiságra, önzetlenségre, kitartó munkára s mindenekfelett összetartásra, tömörülésre van szükség.

A SZILÁGYOSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hivatalvizsgálat.

A vármegyei vizsgálóbizottság Péchy Imre főispán vezetésével most járja sorra a közigaz-

a pesti doktor! Szeretne leugrani hozzá de fiákeresnek nem szabad, mert a hegyes sisakos rendőr hiúz-szemekkel vigyáz az állomás eresze alól. Ha moccan, felírja a kocsis számát és fizetheti a tíz koronákat. Felkivánczó riadást kettőharapja s csak annyit vet oda fiának:

— Ülj fel, hamar, a ki teremtsé van a világnak!

Hordónyi mellkasa olyat emelkedik a teljesedő örömtől, hogy ujjasán szétpattannak a gombok.

— Kész doktor vagyok apám! Ugy nézen rám!

— Ülj föl! — ordítja most már nekiveszekedve a boldog ember. Becsapja a kocsiajtót, szemébe nyomja viharvert kalapját, oda vág a toporzékoló Rabló lovának, s megindul, mint a megbolondult boldogság.

— Vigyázzatok előlem, az anyátok jó mindenét! — kiáltja a fiatalabb fiákereseknek. Tisztul is előle, akinek kedves az élete, mert ismerik a Vass Mihály hajráját.

A Rabló mintha megértette volna micsoda kimondhatatlan boldogságot visz most a kocsián, patkószikráztató vágásban iramodik a sötét városnak. Eszébe jut pár éves nagygyakorlata, mikor még egy rettenetes főhadnagy alatt szolgált a Vilmos-huszároknál: Akkor vitte véghez azt a bravurt, hogy felbuktatott egy elébe tolazkodó őrmesteri lovat és keresztülugrott rajta, mint a pinty. Ettől a fiatalkori kalandjától megmámorosodik; a Vecsey-háznál szolgáló pejszőrdörnek, titkos ideáljának is meg akarja mutatni: milyen nemes vérből ellett; nem parasztos dőcögő kocogással, hanem uriasan nekinyult versenytempóval szedi négy karsu lábát. Az a kis rongyos kocsisemmi a háta mögött. Repül vele, mint a madár. Oh, hogy lobog most a sörénye! Legszebb asszonyi ékessége. Most nézze meg a Vecsey-

csődör az ő termetét; az ilyen kanca Noniuséknál keresheti őt.

Vass Mihály, a megóriásodott szilaj öröm, fönnáll a bakon és vágja a lovát. Ordítani szeretne boldogságában, de csak az arcába suhogó levegőt harapja. Ostorával bolondos vagdalkozást visz véghez; sokszor nagyot ugrik a bakon állóhelyében, hogy csak úgy csattan a vaspatkó. Hahó! Kész doktor a fiam! Pesti doktor az ő nagyfejű kölykő! A toprongyos, földhöz ragadt fiákeres fiából doktor ur lett, nagyságos ur, a ki grófkisasszonyokat is megvizsgálhat, mert többet tud, mint az egész piacor. Az én véremből való vér olyat rugott magán, hogy az egész sátoralja-rokonság törülheti a szemét utána. Arany tálból eszünk, arany pohárból iszunk, anya! Hallod? Hej, nem is álmodod, kit viszek én most hozzád! Hajrá, Rabló, hajrá, jó kis lovacsám! Együk meg ezt az utat öt perc alatt. Más nyavalyás góbék, mint a Hajdu komámé, félórát nyöszörögnek végig rajta. A heptikások! De nekünk van tudónk, úgy-e kis lovam? Van ám, az irgalmas angyalát!

A Rabló megértette gazdája gondolatát, s mint a sárkány, röptül végig a vasúthoz vezető keskeny utcán.

A torkolatnál, mint a fontolva haladó magyarság, föltűnik Hajdu barátom két ócska táltosa. Még ők most járnak az ut felén. Lapátot kocogással zörömbölnek a lelketrázó kövezeten. A kis hőreség-ember látja, hogy forgószelezik rá szemközt a Vass Mihály lángot nyelt paripája. Az utca fenemód szűk, villámos is császár ottan körül, jó lesz vigyázni. Rövidebbre fogja a gyeplőszárát és rimánkodva kéri a Villámot meg a Tündért, hogy az Isten szerelméért, csak higadtan, csak nyugodtan. El ne ragadtassák magukat, mint a Mihály bácsi éretlen csikója.

Vass Mihály ördögsekre zugva közeledik. Ostorát rázva ordítja Hajdu barátomra, hogy térjenek ki, mert emberhalál lesz. A figu-

rás kis magyar, kontyára csapva süvegét, kézzel-lábbal igyekszik kitérőre fordítani két bánatos jószágát. De, mint minden magyar, ő is elkésett. Az egylovas kocsis, rettentő lendületével nekivágódik a szegény Tündérnek! Az álmos állat beledől a hámba; a rud egyet recsen, eltörik, az istráng is utána szakad; a Tündér ott hever a kövezeten, mint egy sebesült csatoló.

— Jaj, a csikómat, jaj a Tündéremet! Agyongázolta ez a nehézlelkű ember! Fogják meg.

A Hajdu barátom jajsavára összeröffen egypár utcadisze; rendőrt szaladnak és fel-diktálják a Vass Mihály kocsiszámát: 15-ös egylovas. Megállítani nem lehet; hol jár már az azóta.

A doktor ur érezte a szilaj zökkenést, ki is akarta nyitni az ajtót, de apja füle közzé csapott a jóvérű lónak, még irgalmatlanabbul kezdett vágatni. Meghuzódott hát a kocsi sarkában; a házak és fák rohanásáról látta, hogy versenyt nyargalnak a széllel.

Az óriás termetű Vass Mihály maga is megrészegetett a rohanástól. Most már csak azért is vágta! Hátra se nézett, mit gázolt el Hajdu barátom alkotmányából. Nagyokat bődül a levegőbe: hahó! Mintha a sötétségnek is neki akarna menni, előre furja bárzsán-bika-fejét és szinte öklelőzik a vadordítású északi széllel. Hajrá, kis lovam! Hajrá, drága Rablóm! Olyan örömet viszünk ezen a négykereki kordén, hogy nem fér bele nagy Debrecen városába. Doktor ur lett az én gatyaszáros fiamból. Ha beteg a főispány, még azt is vissza tudja rántani a másvilág partjáról. Híj, de csillogat verő kedvem van! Leiszom magam ott-hon a sarga földig.

A piac közepén egy tulbuzgó rendőr elébe akar állani; kiterjeszti két karját, hogy ne tovább!

— Tágulj, az apád irgalmát, mert lehen-

gatási hivatalokat a rendes évi vizsgálatok megejtése céljából. A főispánon kívül Török István alispán, dr. Felekán Oktáv vármegyei másodfőjegyző, — dr. Gazda Endre h. tiszti főügyész, Schégercz Ferenc számtanácsos és Rendi Ferenc számvéveő vesznek részt a hivatal-vizsgáló bizottságban. Tegnapelőtt a szilágyosmlyói rendőrkapitányi hivatalnál volt meg a vizsgálat, mely — mint rendesen — most is elismerést hozott a hivatal vezetőjének, Bölöny Bálint rendőrkapitánynak s a hivatal minden egyes tisztviselőjének is. A vizsgálatról felvett hivatalos jegyzőkönyv szerint „megállapítást nyert, hogy az ügyvitel teljesen kifogástalan, gyors, pontos és megbízható s ugya fogalmazó-, mint a kezelőszemélyzet munkássága dicséretes és elismerésreméltó”. — A rendőrkapitányi hivatal után a város polgármesteri hivatala került sorra. Ez a vizsgálat részben még most is folyamatban van: Schégercz Ferenc számtanácsos még nem készülhetett el a nagy és alapos utánanézését igénylő számadásanyaggal.

A főispán és a bizottság többi tagja jelenleg a lecsméri és a kárászteleki körjegyzőségeket veszi vizsgálat alá, pénteken pedig a szilágyosmlyói főszolgabírói hivatal ügykezelését fogja vizsgálni.

Kincses Kalendárium 1914-re.

A legesodálatosabb madárhoz, a „poraiból megéledett Főnix”-hez hasonlít a Kincses Kalendárium, mely nem megy át az enyészetbe, hanem évről-évre újjászületik.

Kétszáz esztendeig ugyszólván egyetlen olvasmánya volt a magyar családnak a Lőcsei, vagy a Komáromi Kalendárium, — és ma minden művelt magyar családnak olvasmánya a Kincses Kalendárium.

Micsoda változása az időknek! — És micsoda változása a kalendáriumoknak!

Régezte elég volt, ha a napok egymásutánját, a plánéták bolygását, az országos vásárok jegyzékét és a posta járását megtalálta az olvasó a kalendáriumban. Ma azonban? — A Kincses Kalendárium valóságos tudománytár: meteorológia, história, geográfia, csillagászat, fizika, emberi és állati élettan, fejlődéstan, művészet- és irodalomtörténet, politika és pénz-

ügytan és a többi a tudományoknak valóban összessége; csak maga a tartalomjegyzék hat apróbetűs lapra terjed. Szinte nem is volna túlzás, ha azt mondanák róla, hogy minden van benne és azonkívül még sok egyéb.

De hiába a világ minden tudománya, — ha tőlünk idegen. Hiszen van elég tudomány a lexikonban is, mely a könyvtárnak süritett kivonata: élvezhetetlen a maga tömegébe, legföljebb egy-egy csipetnyit ha kivesszünk belőle, — azt egy kissé megfigyelve és földolgozva azután élvezhetjük, ismereteink közé beraktározhatjuk: asszimilálhatjuk. A Kincses Kalendárium ellenben nem a lexikonok telegráf-stilusában, — nemcsak érthető, de egyszersmind élvezhető nyelven közvetíti a tudást és nem cseppenint, hanem valósággal tömegben. Magyarországon az iskola után mindjárt a Kincses Kalendárium az ismeretterjesztésnek legjelentékenyebb faktora.

Ma, mikor a Kincses Kalendárium jól ismert és közkedveltségű piros kötetét ismét megjelentek a könyvesboltok kirakataiban, szeretettel köszöntjük a könyvpiacnak e legnépszerűbb újdonságát mi is, a kiknek műhelye a Kincses Kalendáriumával szomszédos. Mert haszonnal fogjuk forgatni mi is és vajmi gyakran fordulunk hozzá információért. A Kincses Kalendárium sikereinek egyik titka: a bámulatos sokoldalúság, sőt azt mondhatnók: a mindenoldalúság. Nincs senki, a ki meg ne találná benne az emberi tudásnak azt a területét, a mely éppen őt érdekli. A természet-tudós megtalálja benne a származástani mai állásának előadását és kritikáját, — 1913 novemberig terjedően, — az aviatikáért rajongó gimnázista megtalálja benne az aviatika mai helyzetének ismeretét, — öngyógya a női divat alakulását (és a mi a fő: képekkel.) — a pénzügyőri szemléző ur a söradóval kapcsolatos dolgokról olyan tájékoztatást kap, mint sohol másutt, — Bárczy polgármester ur alkalmasint meglepetve fogja látni, hogy mennyi szép műemlék van Budapesten, — a tisztelendő urak egészen hiteles és pontos adatokat kapnak Jézus Krisztus földi alakjáról, — a politikus urak elolvashatják, hogy hogyan olvasztotta be a magyarság a nemzetiségeket hajdanában, a fiatal urak tetszéssel fogják nézegetni Newyork legszebb asszonyainak és leányainak arcképeit, — és mindnyájan érdeklődéssel fogjuk olvasni az első hiteles, részletes és

könnyen érthető fölvilágosítást mindnyájunk réméről és Hercel báró ur mindennapi kenyeréről: a vakbélgyuladásról. (Utána mindjárt föl is lélegzünk: nem is olyan rettenetes ez a vakbél!)

Szóval: a Kincses Kalendárium egy modern boszorkánykonyha terméke. A kik csinálták, mindenre gondoltak és mindenki tudásvágyának a kielégítéséről gondoskodtak.

A ki megszerzi a Kincses Kalendáriumot két koronáért, — jó üzletet kötött: mert két koronát gyümölcsözőbben elhelyezni még ma sem lehet, a mikor pedig már a felhőkben jár lábaival a Kamat.

— **Kitüntetés.** A király Kincs Gyulának, a zilahi Wesselényi-kollégium igazgatójának a királyi tanácsosi címet, Nagy Károly szilágyvármegyei tanfelügyelőnek pedig a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta, a tanügy terén szerzett érdemeik elismeréséül.

— **Egyházi gyűlés.** A szilágyosmlyói református egyházmegye ez évi december 4-én, Zilahon a vármegyei ház dísztermében egyházmegyei közgyűlést tart. A meghívókat K. Nagy Elek esperes a napokban küldötte szét. A tárgysorozat az egyházmegye folyó ügyeit bizottságok jelenéseit, számadások vizsgálatáról szóló jelentést és az 1914-ik évre készült költségvetési javaslatot foglalja magában.

— **Zilah város ellenőrévé** Mihalik Árpád nyugalmazott honvédszázadost választották meg.

— **Kinevezés.** A Máv. miskolci üzletvezetősége Péntek László okleveles gépészmérnököt a Máv. miskolci műhelyéhez mérnök-kő nevezte ki.

— **Önálló működésre** jogosította az igazságügyminiszter dr. Miklóssy Dezső zilahi törvényszéki jegyzőt.

— **Román színelőadások** voltak tegnapelőtt és tegnap este a városi színházban. Egy 15 tagból álló bukaresti színészársaság mutatta be művészetét a közönségnek, mely a szilágyosmlyói román intelligencia tagjain kívül jórészt vidéki román lelkészekből és tanítókból állott. Ugy az előadott darabok — román szerzők művei — mint a színészek játéka a közönség tetszését vívták ki.

gerezlek! — bömböli rá a bakról rettenetes Vass Mihály.

A Rabló sem veszi tréfára a dolgot: úgy hasba döfi az alkalmatlankodó sisakost, hogy hármát hemperedve terül el a kocsit szélén, mint egy béka.

Vass Mihály most megijedt. Rendőrt gázolt el. Ebből baj lesz, kivált ha meglátta a számát. De csak van Isten az égből, hogy nem látta meg. Na, kis lövám. most szedd össze magad. Rugjad ezt a csatakos köveget, a hogy csak bírod. A hátunk mögött már kezd dorombolni a baj.

Éppen a Vecsei-ház előtt vágatnak el. A kapuban künön áll a kocsi, benne az a pej csődör, aki a heves vérű Rablónak annyira tetszik. Fáj neki, hogy a nagyuri gavlór ügyet sem vet a szegény, de nemes kancára. Meg akarja neki mutatni magát. A hintóhoz kanyarul, hogy a kedves szeme előtt vágasson el. De szerelmes hevében annyira közel furakodik hozzá, hogy a kocsi kocsit ér, s a sárhányó recsege szakad le az uri fogatról.

Vass Mihály rettentő káromkodással vágja a megbolondult állatot. Hogy a csillagos ég rogyon rád, mit akarsz? Neked is elveszett a szemed fénye, mint a vén Hajdu pókos keselyének? Összetöröd a kocsimat és rámszabadtod az egész nemes várost? Ezek most jönnek utánam; ha nem bírod velők a versenyt, megdöglesz! Hajrá! Hajrá! Szakadjon ki belőled a pára, ha bajt hozol a fejemre.

Most már az ostor boldogabb végével veri a tajtékos állatot, mert a csapója leszakadt. A Rabló, nekibusultában, hogy a Vecsey-csődör rá se nézett s hogy a gazdája ilyen bárdolatlanul bánik vele: cikkeakkos kanyargással kezdi az utat futni. A kis kocsi jobbra farol, balra farol, nagyokat nyekken; jó szerencse, ha fel nem dől.

Vass Mihály előregörbed és úgy veri a megveszekedett huszárlóvat.

Vágatnak iránytalanul, fergeteges rohánással, örületesen. Egy kanyarodónál valami szegény öreg asszony akar átszaladni az utcán; de nem ér rá; az eszeveszett fiákeres elüti. Vissza se horkannak, zudulnak tovább.

A kis kocsi most már nemcsak a városba nem férő örömet viszi, hanem a bizonytalan rettegés óriását is. Ott ül ez a láthatatlan rém a kocsi tetején, a Vass Mihály háta mögött. Benn, a kocsiban, a szegény pesti fiú reszketi az eleven örült bakugrásait. Veri öklével a kocsi ablakát, hogy megállásra bírja bőszkedvő apját: de Vass Mihály már se nem hall, se nem lát. Kiugrani istenkísértés; az ember a lelkét kockáztatja. Rá kell bízni magukat a kegyelmes véletlenre; talán csak vége lesz egyszer ennek az utnak is.

Kezdenek maradni az utcák; kikanyarodnak a városi kertek alá. Vass Mihályék odakünn laknak a Köntös-gát alatt. A rettenetes fiákeres hátránéz: nem üldözi-e valaki? Nem. Sötét és csöndes a határ. Be jó, hogy kivergődtek a sok bajjal rakott városból. Ez a szabadfutású mező már az ő birodalmuk. Szeretettel suhogtatja meg ostornyelét a pompás kis csikó füle mellett; jól van, Rabló lovam, kirántottál egyidőre a bajból. Hanem azért a Vecsey-ház előtt való kanyargásért megabrákolak odahaza. Csak várj.

A tajtékos huszárlóval nem lehetett birni; hiába próbálta csöndesedőre fogni gazdája, rá sem hederített, csak vágta lihegve, horkangatva az utat tovább. Beleesett a hajrá. Azt gondolta, trombitaszót hall, s erre nincs Isten, a ki megállítsa.

Már bekanyarodnak a kertkapu útjára. Harapni lehet a sötétséget; világ sehol. Ezerszer megjárta már Vass Mihály ezt az utat ilyen vak éjszakában, de azért fél: árokba dőcen, vagy tőkének szalad.

— Hó, hó, lassan, kedves paripám; csak lassan; az ég szakadjon rád, hova igyekszel

olyan nagyon? Hiszen idehaza vagyunk már. Nem látsz?

Azzal jót sózott a vágató Rabló fülére.

Az állat megugrott, félrerántotta a kocsit; zuhó, neki egy fának. A kocsi recsegett-ropogott, az első jobb kereke összetört, az alkotmány félrebillent, Vass Mihály kivágódott a bakról, le a sárba. A lihegő állat megállott.

A doktor, szegény, izzadtan ugrott ki a kocsiból.

— Édesapám, nincs valami baj?

Égzőrgető káromkodással tápáskodott föl az óriás ember. Fél lábára megsántult; az arca sáros és véres volt.

Eppen a házuk kapuja előtt feneklettek meg.

A kocsi megsebesülve dől féloldalára; a doktor zöld ládája a Rabló négy lába közt hevert. A bravuros huszárcsikó reszketett, fujt; tompora tajtéka szakadt, zaboláját véres habbal rágtá. Egy fáj neki most is irgalmatlanul, hogy a Vecseyék szép csöddőre még csak rá sem nézett.

Az uton, a merről jöttek, kocsirobogás, lövagtatás és emberek kiáltozása kezdett kibontakozni.

Vass Mihály felfülett:

— Aha! Jönnek a sintérek. Na, kis eszem, most ne hagyj el.

Hirtelen kifogta a lovát; bevezette az udvarra. Megzörgette az asszony ablakát, bekiáltott:

— Gyere ki, hé, feleség! Itthon a fiad! Kész doktor. Hogy az Isten marasztotta volna Budapest városában.

Azzal kiment az ellenségei elébe.

Oláh Gábor.

— **Erzsébet-ünnepély** Erzsébet napján az állami polgári leányiskolában kegyeletos ünnepély folyt le, gyászos véget ért királynőnknek emlékeztetére. Ajtai K. Julia tanítónő magas nivóju, szép ünnepi beszédben emlékezett meg Erzsébet királynőről. Szentkirályi Ilona, Tankó Mária növendékek alkalmi költeményeket szavaltak el nagyon ügyesen. Az ünnepség többi részét a Hymnusz, a Szózat s Erzsébet királynőnek kedvelt szomorú magyar nótája: „Lehullott a rezgő nyárfa levele...” tették ki. Az énekszámokat az iskolai énekkar adta elő, — kitűnő dirigensének, Marossy Aranka tanítónőnek vezetésével.

— **Halálozás.** Járásunk főszolgabíróját, Nagy Gyulát családi gyász érte. Testvére Nagy Károly, a lugosi m. kir. földmivesiskola igazgatója meghalt. A gyászhirot a család következő gyászjelentésben tudatja:

„Hosszuaszoí Nagy Gyula, neje K.-Szentmihályi Nagy Berta és gyermekei: Nagy Katalin, Nagy Petronella férj. lovag Gassner Károlyné, Nagy Berta, ifj. Nagy Gyula hugai és öccse; hosszuaszoí Nagy Lajos és neje Bökös Mariska, hosszuaszoí Nagy Erzsébet mint testvérek illetve sógornók, ugyszintén az összes közeli és távoli rokonság nevében is mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett testvér, sógor és nagybátya, hosszuaszoí Nagy Károly, a Ferenc József-rend lovagja, a lugosi m. kir. földmivesiskola igazgatója, Krassó-Szörényvármegye törvénhat. bizottságának tagja, a lugosi ref. egyház presbitere folyó évi november hó 11-én, délelőtt 11 órakor, életének 54-ik évében súlyos betegeskedés után jobblétre szenderült. Szeretett halottunk földi maradványait folyó hó 13-án, délután 2 órakor fogjuk a református hitvallás szerint a földmivesiskolától rövid gyászida után a lugosi evangélikus temetőben örök nyugalomra helyezni. Aldás emlékére, béke poraira! Lugos, 1913. nov. hó 11-én.”

— **Benkő sorsjegye bankó!** Köztudomásu, hogy a m. kir. szab. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek, — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a ki csak teheti, kipróbálja szerencsáját. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdag. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 20-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az ismert Benkő Bank r.-t. (Budapest, Andrassy-ut 60.), hol pontosan és lelkiismeretesen szolgálják ki a vevőket és mert Benkő sorsjegye Bankó!!

— **Érdekes találmány.** Fővárosi lapokban olvassuk, hogy Neuschloss Dezső, Szatmármegye törvényhatóságának tagja közli, hogy olyan készüléket konstruált, amelynek segítségével a csöves tengeri szárítható. A szárító 48 óra alatt 50—60 mázsa be nem érett tergerit őrle-képessé szárít, ami bizonyára rendkívül nagy arányokban emeli a tengeri értékét, mert nem kell a törés után hónapokig várni a morzsolással s ha a kedvezőtlen idő a kukorica megérését késleltetné is, az említett szárítókészülékkel meg lehet akadályozni az éretlen kukorica megromlását.

— **Többtermelő részvénytársaság** van alakulóban. Azok az óriási terméstelepek, melyeket Németországban s a többi nyugatra fekvő államokban — de hazánkban is — a

műtrágyázás segélyével elértek, indító okai a Többtermelő részvénytársaság megalakulásának, mely az általa kiosztandó műtrágya árát s az előrendő haszon egy részét is csak a többtermelésből veszi vissza. — Hazánkban még ugyanis nagyon sok uradalom és nagygazdaság van, a mely kellő forgótőke hiányában nem aknázhajta ki a műtrágyák természetfokozó hatását, ami nemzetgazdasági szempontból is nagy veszteség. Ezen a bajon kíván a létesítendő Többtermelő r.-t. első sorban segíteni s így fontos nemzetgazdasági missziót fog betölteni. Az alakuló közgyűlés január hó 5-én tartatik meg. Megkeresésre részvényáírási íveket dr. Molnár István gazdasági tanácsos Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 1.) vagy Máray Géza ny. főhercegi urad. intéző (Budapest, IX., Közraktár-u. 10.) küld.

— **A gyermekbetegségek** ellen úgy védekeznek, ha a gyermek ellentálló képességét növelik. Hogy pedig az ellentálló képesség növekedjék, a hideg időszak alatt Csukamájolajat igyék a gyermek, mely célra legalkalmasabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincsen, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest.

— **Az Apollo** mozgószínház figyelmes vezetősége módot adott a szilágyosmilyói közönségnek arra, hogy megismerje Sienkievicz regénye, Quo Vadis? után készült nagyszerű filmet. Szombat délután az ifjúság, este pedig két előadásban a felnőtt közönség élvezte végig a darab szépen megkonstruált jeleneteit. Most szombaton hasonló szép és poétikus előadásban lesz része a mozgószínház látogatóinak: „Velenecsi álom” a címe ennek a darabnak, melyet — miután csak egy napra lehetett megszerezni — szintén két előadásban, este 1/2 6 és 1/2 9 órakor mutat be az „Apollo”.

— **Halott a Magurán.** Sziszik Károly kőművessegéd szombaton magához vette vadászfegyverét s a Magura erdősegeinek indult. Azt mondotta, hogy vadászni megy. Hozzá tartozói két napig hiába várták odahaza. Majd keresni kezdték. Meg is találták hétfőn a Magurának „Kápolna” nevű részén, Nagy Lajos elhagyott tanyáján — vérbeborítva, holtan, homlokán golyóozkotta hatalmas sebbel. A halál körülményeinek kiderítése végett a rendőrség emberei a helyszínére mentek. A szemle eredményéből, Wolner alkapitány és dr. Kálmán orvos megállapították azt, hogy öngyilkosság történt: a kőművessegéd saját maga végzett életével. Az öngyilkosság úgy történhetett, hogy Sziszik Károly hosszú vadászfegyverének a csővéhez támasztotta a homlokát s egy fadarab segítségével, melyet a tanya-ajtó záró készülékéből feszített ki, — lepatantotta a fegyverrasszt. A halál azonnal bekövetkezett. Két napig hevert a holttest, míg megtalálták. Mondják, hogy Sziszik Károly családjával meghasonlott, pénzét elmulatta s e felett való elkeseredésében hagyta itt a világot.

— **Tűz.** Blau Sándor kereskedő november 18-án reggel égő gyertyával még sötét üzlethelyiségébe készült. Az üzlethelyiségbe vezető lépcsőn megbotlott, elesett, kirepült kezéből az égő gyertya, s ettől a petroleummal átitatott padló tüzet fogott s égni kezdettek a közelben levő gyúlékony anyagok is. A veszedelmet azonban rövidesen sikerült lokalizálni, úgy hogy csak 500 korona a kár. Az üzlet biztosítva volt.

— **Családi béke és nyugalom** ott honol, hol nincs gyermekbetegség. A gyermekbetegséget megelőzni minden anya kötelessége és gondja. E célt úgy érik el a legjobban, ha a gyermeket az elválasztás idejétől kezdve Phosphatine Falières-el táplálják. Ennek következtében a gyermek megerősödik, husa megkeményedik és a fogzáson könnyedén esik túl. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre, ára 3 korona 80 fillér. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerár Budapest, V., Szabadság-tér.

— **Nagyszerű operációt** végeztek legutóbb New-Orleansban. Egy négy esztendőes leánygyermek lenyelt egy elég nagy acélszöveget. A szög, amely a gyermek tüdejébe fészkelte be magát, rövidesen halált okozott volna, s így gyors operációra volt szükség. Dr. Linch, a város egyik X-sugár specialistája, a gyermek

torkán keskeny gummicövet vezetett le, amelynek a végében egy erős elektromágnes volt elhelyezve. Az orvos a gumicső helyzetét az X. sugarak segítségével állandóan megfigyelte és sikerült a szög fejéhez vinni. Az elektromágnes most működésbe hozta és a segítségével kiemelte a szöveget.

— **Az Apollo** mozgószínház mai előadásának műsora a következő:

- 1) Gaumont-hiradó. (Mozgóképfélség.)
- 2) Dupin náthás. (Bohózat.)
- 3) Natoosa. (Dráma.)
- 4) Amor győz. (Vígjáték.)
- 5) A fehér lilium. Irta és a darab főszereplője: Toni Sylva, a Vitascope világhírű művésznöje. Szereplőtársai a berlini National-Theater elsőrangú művészei

Szombaton: Velenecsi álom, a saison legszébb slágere.

Vasárnap: Griffard-ügynökség, kitűnő detektívdráma.

— **Szülők és gyermekek öröme.** Végre megkapta a gyermekvilág, amit ők maguk is és számára a felnőttek is régen óhajtottak: magas színvonalu, művészi rajzokkal illusztrált, a szó legjobb értelmében modern és amellett olvasó füzet sorozatot, amely fájdalmasan érzett hiányt pótolni hivatott. Az első füzet Jókai káprázatos fantáziájának egy alkotásával és Gauthier bájos egyszerűségű kutyatörténeteivel kedveskedett. A most megjelent II. füzet Északi történetek címen foglal össze egy izlandi elbeszélést, amely meghatóan eszteli egy gyermek önfeláldozását és egy lapp mesét, amely Észak népének képzelőerejét mutatja be egyik legmegkapóbb alkotásában. A Modern Ifjúsági Könyvtár című vállalat demokratikus célt is szolgál: a szegény ember gyermeke számára is hozzáférhetővé teszi a meseirodalom remekait. Havonként 2 füzetet ad ki a vállalat: áruk egyenkint 20 fillér, előfizetési áruk egész évre 5 korona. A vállalat szerkesztősége és kiadóhivatala VII. Tökölly-ut 46. sz. a. van.

— **Penzió-láz.** Külföldön, különösen Németországban, az egyedülálló özvegyasszonyok és árva leányok már régóta tudják, hogy helyes beosztással, szorgalommal és ügyességgel kitűnő megélhetést biztosíthatnak maguknak a penzió tartással. Fürdőhelyeken, nyaralótelepeken, épen úgy mint a nagy és kis városokban szeri-száma sincs az olvasó, tiszta, szolid penzióknak, ahol átutazók épen úgy, mint állandó lakók kielégítő teljes ellátást kapnak. Hazánkban csak lassan ment át a köztudatba a penzió-tartás nagy célszerűsége. De az utóbbi években rohamosan kezdenek szaporodni a penziók Budapestén épen úgy, mint vidéken is. A feltűnően fokozódó „penzió-láz”-nak pedig az a magyarázata, hogy az évről-évre jobban elterjedő „Háztartás”-ban magyar gazdaszonyaink olyan megbízható tanácsadót, s kifogyhatatlan háztartási kincsesbányát nyertek, mely még a kevésse gyakoroltakat is ellátja a külső és belső háztartás vezetésére szükséges minden ismeretekkel. Az a nő, akinek egy-kétezer megtakarított koronácskaja van, bátran nyithat penziót, ha félévre csekély 6 koronát rászán a „Háztartás” előfizetésére. A többi teendőt megtudja a lap rengeteg hasznos tartalmából. Mutatószámot bárkinek ingyen küld a „Háztartás” kiadóhivatala, Budapest, II., Margit-körut 5/b.

— A „**Vasárnapi Ujság**” november 16-iki száma pompás képek sorozatait közli a gödöllői királyi kastélyról, Sándor Erzsiről, beóthy Zsolt egyiptológiai gyűjteményéről, Manheimer Gusztáv festményeinek kiállításáról, az exlibris kiállításáról, Gregus Agost szobrának leleplezéséről, a katolikus nagygyűlésről, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László regénye, Szini Gyula novellája, Papp Zoltán verse, Grazia Deledda regénye, stb. Egyéb közlemények: cikk és képek a Mondolat megjelenésének századik évfordulójáról, gróf Festetics Géza új alpolgármester arcképe s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető: a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 K. 40 f.

— „Darwin”. Dr. Fülöp Zsigmond ilyen című népszerű természettudományi folyóiratának november 15-iki száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Lassar-Cohn a világ-hírű német vegyész-tanár a modern nagyiparban oly fontos margarinról értekezik. Dr. Révész Béla kutatja, létezett-e valamikor közös ősnyelv? Fehér Jenő állatlélektani problémákról cseveg. Dr. Balassa Géza hazánk egyik természeti csodáját, a révi Zichy-barlangot ismerteti. A nemrég elhunyt halottak ünnepe adja meg az aktualitást a „Halottak napja az ősebernél” című cikknek. A kitűnően szerkesztett, nagy közművelődési célokat szolgáló folyóiratnak előfizetési ára a Darwin-Könyvtárnak ingyen mellékletül adott köteteivel együtt fél évre 5 korona. Mutatvány számokat küld a kiadóhivatal: Budapest VI. Andrassy-ut 60.

— **Budapesti Hirlap.** Főszerkesztő és tulajdonos: Rákosi Jenő Az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel. Előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2.40 kor. Egyes példány ára 10 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körut 5. sz. Minden ember tudja ebben az országban, hogy a Budapesti Hirlap úgy politikai magatartásban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében a nemzeti irányt követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittel és lankadatlan buzgalommal szolgálja a magyar nemzeti érdeket. Ezért terjed el a Budapesti Hirlap oly nagy mértékben a magyar komoly hazafias körökben és ezért mindenki, aki lelkében és törekvésében ugyanama vágyakat érzi, mint a Budapesti Hirlap emberei: a Budapesti Hirlapból merít tudást és lelkesedést és aki csak teheti, a Budapesti Hirlapot járattja házához. A Budapesti Hirlapot haszonnal forgatja kezében a családfő, az asszony és az ifjúság egyaránt. Közleményeit mindig a jó izlés és a becsületesség hazafiság diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetőek, tartalma válogatott és terjedelmes. Minden magyar embernek a figyelmébe ajánljuk a Budapesti Hirlapot.

MEGJELENT 1914-re a KINCSES KALENDÁRIOM

A gyakorlati élet általános útmutatója
Ara kötve 2 K. XVIII. évfolyam.
Kapható Rigó Árpád könyvkereskedésében Szilágysomlyón.

5594—1913. tkvsz.

Arverési hirdetmény.

A szilágysomlyói kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság a Szilágysomlyó és Vidéke takarékpénztár végrehajtónak Dobán Gábor végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 1000 korona tőke után 1909. március 15-től 1911. április 26-ig járó 6% kamatok, valamint ezennel 25 korona 50 fillérben megállapított árveréskérsi költségek kielégítése végett is az 1881. 60. t.-c. 101. §-a alapján és 146. §. értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói területen lévő I. szécsi 199. sz. tkjvben. A. + 1. sorsz. alatt felvett 457/a. hrsz. szántóra 142 koronában, — II. az ugyanazon tkjvben A. + 2. sorsz. alatt felvett 472. hrsz. szántóra 72 koronában C. I. alatti haszonélvezeti joggal, — III. az ugyanazon tkjvben A. + 3. sorsz. alatt felvett 712/a. hrsz. szántóra 154 koronában a C. I. alatti haszonélvezeti joggal, — IV. az ugyanazon tkjvben A. + 4. sorsz. alatt felvett 808/a. hrsz. szántóra 58 koronában, — V. az ugyan-

azon tkjvben A. + 5. sorsz. alatt felvett 1038/a. hrsz. kaszálóra 231 koronában, — VI. az ugyanazon tkjvben A. + 6. sorsz. alatt felvett 1126. hrsz. szőlőre, legelőre 6 koronában a C. alatti haszonélvezeti joggal, — VII. az ugyanazon tkjvben A. + 7. sorsz. alatt felvett 1157. hrsz. szőlőre, legelőre 16 koronában, — VIII. az ugyanazon tkjvben A. + 8. sorsz. alatt felvett 1165/a. hrsz. szőlőre, legelőre 56 koronában a C. I. alatti haszonélvezeti joggal, — IX. az ugyanazon 257. sz. tkjvben A. + 1. sorsz. alatt felvett 82. hrsz. ház, udvar, kertre a C. I. alatti haszonélvezeti joggal 932 koronában, — X. az ugyanazon 351. sz. tkjvben A. + 2. sorsz. alatt felvett 107. hrsz. Dobán Gábornak illető 1/2-ed részére 26 korona 50 fillérben ezennel megállapított becs, mint kikiáltási árban elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1913. december hó 15. napjának d. e. 10 órája tűzetik ki Szécs községi házához.

Szilágysomlyó, 1913. évi augusztus hó 14. A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságtól. Kormos s. k., kir. jbró.

A kiadmány hitelül:

Schlecht Lajos,
kir. tkvvezető.

10,923—1913. kig. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Szilágysomlyó r.-t. város képviselőtestületének 10,210—1913. kig., 275—1913. kgy. sz. véghatározata értelmében a város tulajdonát képező

vásárhelypénz és személtvám- díj szedési jog

az 1914. évi január hó 1-től ugyanazon évi december hó 31-éig terjedő egy évi időre a polgármesteri hivatalban folyó évi november hó 30-án d. e. 11 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adadni.

Kikiáltási ár 11,101 korona. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

Szilágysomlyó, 1913. november 16.

Hegedüs Sándor,
h. polgármester.

551—1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti keresk. és váltótörvényszéknek 1913. évi 109,386. Polg. számu végzése következtében dr. Jacobi Andor ügyvéd által képviselt Bayerthal és Löwy budapesti cég javára 1525 korona — fillér a jár. erejéig 1913. évi június hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1175 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: hordók, dugaszoló, mosógépek, hordósörök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a krasznai kir. járásbiróság 1913. évi V. 341. számu végzése folytán 1525 korona — fillér tőkekövetelés és eddig összesen 126 korona 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Kraszna községben, végrehajtást szenvedő lakásán, jelentkezésre leendő megtartására 1913. évi december hó 2-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitiizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett,

a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kraszna, 1913. évi november hó 13-ik napján.

THORDAY GERGELY,
kir. bir. végrehajtó.

Szilágysomlyó alispánjától.

14,214—1913. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágysomlyó rendezett tanácsu városnál a VIII. fizetési osztálylyal járó illetményekkel egybekötött polgármesteri állás nyugdíjazás következtében, — valamint a IX. fizetési osztálylyal járó illetményekkel egybekötött közigazgatási tanácsnoki állás lemondás következtében megüresedvén, mindkét állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ában előírt elméleti képesítésüket, eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal, valamint születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérésüket 1913. évi december 10-ig hozzám annyival inkább adják be, mivel a később érkező kérelmek figyelembe vétetni nem fognak.

Zilah, 1913. évi november hó 16.

Török István,
alispán.

1—2

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A
VASÁRNAPI
UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyevel”

Orvosoktól és **6050** hitelesített magánosoktól bizonyítványt kezeskedik a biztos sikerről.

Kitűnő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy doboz 60 fillérért kapható Viski Balás Zsigmond gyógyszerárán Szilágyosomlyón. 22—26

Előfizetési felhívás

A HÉT-RE

Szerkeszti és kiadja: KISS JÓZSEF

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

A HÉT most, december elején, pályafutásának huszonötödik esztendejébe lép. Csaknem harmincéves munkásság után nyugodt lélekkel tekintünk a múltba s jogos bizalommal a jövőbe. Ebből az alkalomból A HÉT jubiláris számot ad ki, amelyben írásaikkal részt vesznek mindazok, akik az elmúlt negyedszázad alatt A HÉT hasábjain szerepeltek, a magyar irodalomnak új irányt szabtak és azt európai színvonalra emelték. Jubiláris számunk, amelyben a magyar irodalom utolsó 25 éve fog visszatükröződni, szenzációs eseménye lesz, úgy az irodalomnak, mint az olvasókörzetségnek. Számos illusztráció, fénykép és rajz fogja díszíteni ezt a számot, amely méltó befejezése lesz a lap 25 éves múltjának és sokatjelentő ígérete az új jövőnek. Lapunkban ezután is fiatalos erőt, eleven harciasságot és igaz haladást talál az olvasó. Ma is élén állunk a haladásnak, ma is a fiatalság erejével vagyunk eltelve. Cikkeinket a mai magyar hírlapirodalom legkiválóbb, legoriginálisabb erői írják, noveláink magas irodalmi színvonalon mutatják be a meglevő irányzatok mindegyikét. Színházi, művészi, irodalmi rovatunk szókimondása, igazságos volta mellett mint olvasmány is művészi formákat ad, két két apróbb rovatunk pedig; a TOLL ÉS TÖR és az INNEN-ONNAN egészen specialitásai A HÉT-nek.

Régi erőnkre és mindig újnak maradt frissességünkre, arra a 24 éves, diadalmas munkára, amelyet eddig végeztünk, hivatkozunk most, amikor kérjük a magyar olvasókörzetséget, hogy szeretetének nagy erejével a jövőben is támogasson bennünket. Új előfizetőknek akik már most előfizetnek A HÉT jövő évfolyamára, megküldjük a decemberben megjelenő jubiláris számot is.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 20 K.
Félévre 10 K.

KISS JÓZSEF

a HÉT szerkesztője és kiadója.

Szőlőtelepítőknak

Mielőtt szükségleteiket beszereznék, kérjék a

szőlőoltványokról és szőlővesszőkről

megjelent legújabb tanulságos árjegyzéket,

melyet kívánatra bárkinek is teljesen ingyen és bérmentve küld:

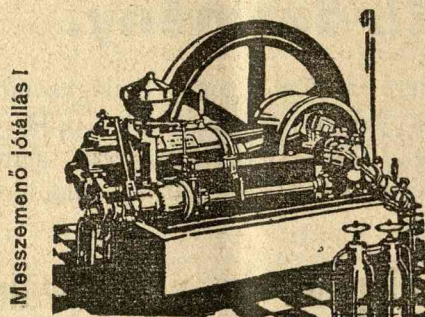
4—5

Birtalan János és Társai
szőlőoltványtelepe

Ráton,

u. p. Kraszna. (Szilágy megye).

Elismert legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK álló- és fekvőrendszerek

Szivógáz és benzinmotorok.

Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is. Meglepető újdonság! Meglepető újdonság!

Nyersolajmotorok

gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Társa

23—30 mérnöki iroda

Budapest, V., Koháry-utca 4.

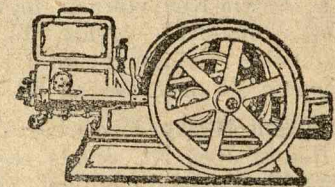
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Altalános elismert tény,

hogy kukoricamorzsolók, répavágók, malmok, takarmánycamardák meghajtására legkitűnőbb az eredeti amerikai

WATERLOO BENZINMOTOR

válts be.

8—13

Egyedül kapható:

DÉNES B.

betéti társaságnál, BUDA-PEST, V., Lípót-körút 15.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ELADÓ BOR.

80 hektoliter 1912. évi, — továbbá 70 hektoliter 1913. évi új bor és 20 hektoliter több évről való aszu bor eladó

Bölöni Sándornál,
Szilágyosomlyón.

1666—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbíróságnak 1913. V. 1194. számú végzése következtében dr. Szakács Balázs szilágyosomlyói ügyvéd által képviselt Dregán Juon detreheimi lakos javára 380 korona 80 fillér s jár. erejéig 1913. évi október hó 18-án foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és — koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak, takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbíróság 1913. évi V. 1194. számú végzése folytán 380 korona 80 fillér tökekövetelés, ennek 1913. évi május hó 6. napjától 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 157 korona 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig a fizetett összeg betudásával, az árverés Detreheimben (község-házánál) leendő megtartására 1913. évi november hó 26-ik napjának délelőtti 1/2 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára elrendeltetik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1913. évi november 8. napján.

Roska Vertán,
kir. bír. végrehajtó.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség

Éljen!

és elnyálkásodás ellen elismert gyors és biztos hatásúak

4—14

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.

Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Gyár és főszékhely: Egger A. Fia, cs. és kir. udv. szállító Bécs.

Kapható Szilágyosomlyón: V. Balás Zsigmond és Szaplóczay Sándor gyógyszerész uraknál.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Eladó ház.

Szilágysomlyón, Rákóczi-utcában, a leendő főgimnáziummal szemben, egy utcára néző **uri lakás**, több más **lakóházzal** és megfelelő mellékhelyiségekkel **eladó.**

Ugyanott eladó **szőlőkert** két hold berakott csemege termőszőlővel, az aljában 3 hold **szántó** és egy hold **gyümölcsös.** Értekezni lehet **Barbovszky János** tulajdonossal Rákóczi-utca 17. szám alatt. (Saját-ház.) 3—9

Máthé László

butorasztales, kárpitos üzlete, butoraktára és első temetkezési intézete

Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt **butoraktárát asztalos műhelyét és kárpitos üzletét**, melyet most rendezett be, ellátva szakképzett munkavezetővel, hol mindenféle asztalos és kárpitos munkák készen kaphatók és megrendelésre is a legrövidebb idő alatt a legfinomabb izléses kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak a közönség rendelkezésére. Temetések önálló elrendezését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes kivitelű **gyászkocsit** hozattam, melyet minden általam rendezett temetésnél ingyen, minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory István-ut, saját házámban. 23—52

Brády-féle gyomorcsseppek ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utólérhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan **gyomorrontás, gyomorgégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, kólika vérszegénység, sápkór, stb. ellen.**

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg **K 1.60**, kis üveget — **90** fillér, 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üveget **K 4.80** beküldése után küld franco:

Brády K. gyógyszerháza
a „Magyar Királyhoz” BÉCS,
I., Fleischmarkt 2, Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, rózsaszínű karton csomagolásra s az aláírásra, mely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot. 23—25

Hungária Bank r.-t.

Budapest, Koronaherceg-u. 18.

Legelőnyösebben kamatoztat takarékbetéteket könyvecskékre és folyószámlákra.

Gabonaneműeket, takarmányféléket a legelőnyösebben vesz és elad bizományban.

Elnök: Gróf Sztáray Sándor. Alelnökök: Gróf Cagninacci Hiacinthe, Bárány Ferenc, Gróf Zichy Géza Lipót. Igazgatósági tagok: Gróf Apponyi Gyula, Beniczky Ödön, Gróf Cagninacci Pál, Gróf Erdődi Sándor, Bárány Wulf de Flotow, Bárány Hatvani Károly, dr. Lippmann Frigyes, Manterger Nothomb Albert, dr. Pekár Imre, Gróf Choiseul Praslin Gábor, Sohleifer Bretislav, Gróf Seher-Toss Béla. Ügyvezető igazgatók: Walder Béla, dr. Aczél János.

230—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a budapesti IV. kerületi kir. járásbírósnak 1913. Sp. VIII. 1439/2. számú végzése következtében dr. Benkő Géza budapesti ügyvéd által képviselt Lichtmann és Erdensohn budapesti bej. cég javára 863 korona — fillér s jár. erejéig 1913. évi október hó 6-án fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 693 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szénák, árpa, zab, roza és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a krasznai kir. járásbírósa 1913-ik évi V. 533/2. számú végzése folytán 863 korona — fillér tőkekövetelés, és ennsk 1913. augusztus hó 29. napjától járó 5%-os kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 140 kor. 58 fillérben bírósággal megállapított költségek erejéig Tuzsátelke községben végrehajtást szenvedő lakásán jelentkezésre leendő megtartására 1913. évi december hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1884. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Krasznán, 1913. évi október hó 29-ik napján.

THORDAY GERGELY,
kir. bir. végrehajtó.

Rézágy, félréz- és vaságy, mosdók, éjjeli szekrény, sodrony ágybetét, ofrik matrác, ruha-fogas, gyermekkocsi, gyermekszék, fatartó, széntartó, kályha-ellenző és előtét és mindenféle **vas- és rézbutor** a legjutányosabb áron lesz kiárusítva 3—52

Garai Károly

vas- és rézbutor gyárából ARADON.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágysomlyón. (Piactér)

Értesíti a n. é. közönséget, hogy a téli időnyre a legjobb minőségű porosz kőszénre előjegyzéseket a pontos szállítás végett elfogad. Az árakat a lehető legolcsóbban fogja számítani. 26—

Egyenruhák

tisztek, katonai hivatalnokok, önkéntesek, vasuti és postatisztek, tűzoltók, erdésztisztek, pénzügyőrök és minden rendű egyenruhát viselő testületek részére a legjobb és legelegánsabb kiállításban.

A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig

Kropatschek fegyverek

8 golyóra egyszerre tölthetők, a legjobb ismétlődő vadászfegyverek.

TILLER

MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest IV. ker., Váci-utca 35.

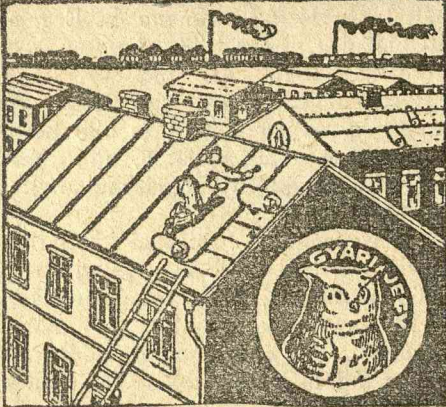
Pompás polgári ruhák

a legdivatosabb angol szövetekből, kitűnő szabások által a legnagyobb mértékben elkészítve, a jelenlegi nehéz pénzügyi viszonyokhoz arányítva olcsó árak mellett. Korhű

diszmagyar ruhák, legszebb libériák.

1 drb. teljesen jó Kropatschek csendőrségi fegyver 20 K, 1 drb. szebb fegyver 25 K, 1 drb. ideális szép fegyver 30 K, 1 drb. Kropatschek szurony 1 K, 1 drb. fegyverszif 1 K, 1 drb. fegyverszif szélesebb és jobb 2 K, 1 db. derékszif táskával 3 K, 1 db. tölténytáska 3 K, 1 drb. élelőtény 10 f, 1 drb. vaktöltény 10 f, 1 drb. csavarhúzó nyéllel 20 f, 1 drb. törővas fegyvertisztításhoz 20 f.

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Utánzattól óvakodjunk!

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ**

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!

Régi zsindelytetők atfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. 39—39

Szilágyosmlyón kapható:

WEISZ ELEK és FIA fakereskedőknél.

A Reklám

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legolcsóbban, megtudható a

LEOPOLD hirdető vállalatnál

Budapest, VII., Erzsébet-körut 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnek hirdetések és reklámok az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Telefon 12—06.

BÖLÖNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJA SZILÁGYOSMLYÓN.

Ajánlja a mai kor kívánalmainak megfelelő betűkészlettel, diszítésekkel és villanyerőre berendezett GYORSSAJTÓVAL ellátott KÖNYVNYOMDÁJÁT mindenféle nyomdai munkák gyors, csinos és hibátlan elkészítésére.

A legjutányosabb árban és legrövidebb idő alatt készít:

TUDOMÁNYOS ÉS SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET, FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELEKET, SZÁMLÁKAT, ÁRJEGYZÉKEKET, FALRAGASZOKAT,

BÁLI ÉS LAKODALMI MEGHÍVÓKAT, ELJEGYZÉSI KÁRTVÁKAT, LEVÉLPAPIROKRA és BORITÉKOKRA CIMEKET, NÉVJEGYEKET, stb.

ROCKÁS ÉS SIMA LEVÉLPAPIROK,

boritékok és mindennemű nyomtatványokhoz nagypálasztéku papirraktár.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

UGYANITT MEGRENDELHETŐ A

„SZILÁGYOSMLYÓ”
POLITIKAI HETILAP.